

Romano hangos

13.

ROMSKÝ HLAS – ČTRNÁCTIDENÍK ROMŮ V ČESKÉ REPUBLICE

ROČNÍK 13 • ČÍSLO 13 • VYŠLO 30. ZÁŘÍ 2011

V sobotu 8. října se dožívá 70. let Petr Uhl. Jeho životní cestu i aktivity v „lidskoprávní“ oblasti čtenářům Romano hangos nemusíme představovat. Samo jeho jméno se vrylo do společenského vědomí jako určitá značka, certifikát kvality, zarputilé přesnosti a zaujetí pro detail. A také jako záruka, že tenhle člověk, ať už jako novinář nebo aktivista, řekne všechno otevřeně, „na plnou pusu“, zároveň však se sršatým humorem i sebeironií, která je pojistkou proti fanatismu. Gratulujeme. (pp)

zprávy

PRAHA – Poslankyně Řápková (ODS), neblaze proslulá jako primátorka Chomutova, přichází se stále novými a nápaditými řešeními. Teď navrhuje s vážnou tváří zákon, který má postihovat vystěhováním z obce permanentní pachatele drobné kriminality. Při tom není jasné, kam by tito pachatelé měli být umístěni. Nabízí se přitom institut domovské obce.

BUKUREŠŤ, BUDAPEŠŤ – Novým ředitelem Evropského centra pro práva Romů (ERRC) v Budapešti se stal Desideriu Gergely. Je právník, studoval na Kolumbijské univerzitě. Naposledy pracoval v Budapešti jako státní tajemník a člen Národního výboru pro boj s diskriminací. ERRC je významná mezinárodní organizace, podporující též úsilí Romů v ČR za zrovnoprávnění. (www.romea.cz, kh)

Šest let od smrti Mileny Hübschmannové

V září uplynulo šest let od tragické smrti Mileny Hübschmannové, zakladatelky české romistiky. Tato energická žena se zasloužila o vydání česko-romského a romsko-českého slovníku, napsala řadu knih, překládala, sbírala romské pohádky a výpovědi pamětníků, popularizovala romskou kulturu a uvedla romistiku na univerzitní půdu.

Milena Hübschmannová vystudovala v 50. letech hindštinu, urdštinu a bengálštinu na Filologické fakultě Univerzity Karlovy a také se začala zajímat o romštinu. Tento jazyk se však tehdy nikde nevyučoval, a tak se ho naučila přímo mezi Romy. Později začala romštinu sama vyučovat na jazykové škole v Praze a po revoluci v roce 1991 založila a vedla romistiku jako obor na Karlově univerzitě. K jejím studentkám patřila v letech 1996 až 2002 i Karolína Ryvolová, která na Milenu Hübschmannovou vzpomíná následovně:

„Paní doktorka byla neuvěřitelně nabitá energií. Skutečně to byl strašně vitální člověk, a to se projevovalo i ve způsobu, jakým přednášela látku, protože byt' přišla připravena a měla na stole zjevně hotovou přednášku, nebo to možná byla i část nějaké její práce nebo knihy, kterou připravovala, bylo pravidlem, že se nadchla nad nějakým tématem, na které jsme během přednášky narazili, a pak zcela spontánně sledovala novou linii výkladu.“

Dílo Mileny Hübschmannové je velice rozsáhlé a významné, ale za nejzáslužnější lze považovat ná-

sledující počin: „Když odhlédneme od toho obrovského množství práce, kterou zastala, od toho obrovského archivu, obrovského dědictví, myslím, že největší štěstí a její zásluha pro budoucí generaci je to, že se jí podařilo odchovat dvě generace romistů. První ročník, který začínal v roce 1991, a potom ten náš, který začínal v roce 1996. Řekla bych, že téměř 100 procent studentů, kteří skutečně romistiku nakonec absolvovali, se stalo velice aktivními ve veřejném životě.“

Tragická smrt Mileny Hübschmannové při autonehodě v Jihoafrické republice 8. září 2005 byla pro její blízké i kolegy obrovskou ránou. Ale

jak říká Karolína Ryvolová, mnohé její nápady a myšlenky dokončili a dokončují její studenti:

„Lidem, jako jsou Helena Sadílková, Milada Závodská, Jana Kramářová, Saša Uhllová, Viktor Elšík a dalším, se podařilo vydat celou řadu publikací, a řekněme, trochu profesionalizovat romistiku. Bylo to těžké, když na to byla do jisté míry sama. Dobře, měla tu svou věrnou Hanku Šebkovou a některé další blízké spolupracovníky. Vlastně se jí ale povedlo si vychovat takovou malou armádu, řekněme...“

Přípravila Jana Šustová
Zaznělo ve vysílání O Roma vakeren na Radiožurnálu.

z obsahu

Slavnosti v Jičíně

Od Špinarové po Jičínakere džene
strana 2

Antifa – opak nácků?

Prý ji jde taky jenom o násilí...
strana 3

Horké okresy na severu

Anketa k demonstracím
strana 4, 5

Znáte Romy z Řecka?

Jejich fotky k vidění v Muzeu romské kultury
strana 7

Danny Krucina: Většinu volna věnuju labelu Skyscraper

Daniela Krucinu znají jeho stoupenci spíš pod přezdívkou Danny. Pochází z Karviné, teď ale žije v Havířově. Pracuje jako zdravotnický asistent na neurologickém oddělení karvinské nemocnice. K jeho koníčkům patří psaní pro hip hopové e-magazíny, tvorba a úprava webových stránek, ale hlavně – rap. Poprvé začal rapovat ve dvanácti letech, vrátil se k němu o několik let později. A rozhodl se rapovat v rodném jazyce – v polštině.

Dočetl jsem se, že zakládáte v Karvině nějaký nový label. Můžete nám o tom říct víc?

Ano, je tomu opravdu tak. Rozhodli jsme se, že v Karvině chybí label, který by sjednotil rappery, producenty, DJe apod. pod jednu „hlavičku“. Za celým tímto projektem stojí kromě mě ještě Lukrecius Chang a Tom DiGaZ. V současné době k nám patří ještě Pavel Baar

a Ruman, ale své řady budeme brzy rozšiřovat a nabízet tak spolupráci dalším rapperům a jiným umělcům, kteří budou mít zájem.

Label se jmenuje Skyscraper, což v angličtině znamená mrakodrap. To je velice výstižné, protože náš label bude mít několik „oddělení“. Stejně jako v mrakodrapu existují například kanceláře, obchody, byty a ostatní, tak i náš label bude mít několik takovýchto oddělení. Už od počátku máme velké plány do budoucna, ale některé jsme museli odložit na později, protože jsou momentálně finančně náročné a tudíž nereálné. Ale i přesto se lidi můžou těšit na kvalitní rap nejen z našeho regionu. Brzy dojde ke zprovoznění oficiální stránky www.SkyscraperLabel.cz

Jaký máte názor na kriminalitu? Poslední dobou se děje hodně špatných věcí, hlavně na severu.

Loupeže, přepadení, není práce... Jak se na to díváte?

Prostě něco je příčina, něco následek... Nezaměstnanost prohlubuje sociální rozdíly, kterým se nezaměstnaní chtějí vyhnout. Zvyšuje to kriminalitu, tím pádem je více loupežných přepadení apod. Všechno to na sebe navazuje. Bohužel je pravda, že součástí téměř každého města je ghetto, ve kterém se odehrává většina zločinů. Ovšem na druhou stranu není Rom jako Rom! Znáám hodně těch dobrých, kteří se snaží najít si práci nebo ji dokonce mají, nevysedávají v hospodách a neprohrávají na automatech své výdělky. Ale musím potvrdit, že jich není opravdu mnoho. Co se děje v poslední době, je podle mě pouze nějakým vyvrcholením dlouhodobě trvající situace, která, jak se zdá, je krátkodobě neřešitelná. Nebo spíše ji neřeší ti lidé „nahore“, kteří by měli. Toto téma

samo o sobě ale nechme na zvláštní a dlouhý rozhovor.

Pracujete na svém sólu projektu? Chystáte něco takového?

Rozhodně nelením a pořád něco dělám. Chtěl jsem ještě letos vydat své sólo album „To síla mniejszości...“, v překladu Síla menšiny. Ale jak to tak sleduji, nepůjde to. Důvodem je i nově vznikající Skyscraper label, kterému teď věnuji spoustu svého volného času. Jde o velký projekt, který si to vyžaduje, ale určitě toho nelituji.

Dobře, a na závěr nám prozrad'te, co je vaším velkým snem?

Mám několik velkých snů. Jedním z nich je ten, aby mě živil rap nebo nějaký z mých koníčků. Dělat práci, která člověka baví je skvělá věc, akorát v dnešní době už ne tak reálná.

Ptal se Pavel Pečinka

zaznamenalí jsme

SOFIE – Protiromské demonstrace, které se koncem září konaly v řadě bulharských měst, si vyžádaly tři zraněné, z toho dva policisty. Nejméně stovka osob byla zadržena. Protesty organizované po internetu zasáhly asi desítku bulharských měst, mj. Sofii, Plovdiv, Varnu a Burgas. Hlavními aktéry v nich byli vysokoškolstí studenti, fotbaloví rowdies a krajní pravičáci. Skandovali hesla nejen proti romské, ale i turecké menšině v zemi. Iniciátorem protestů byla smrt 19letého Angela Petrova, kterého v jihobulharském městečku Katunica přejel a zabil minibus vezoucí na oslavu příbuzné místního romského barona Kirila Raškova přezdívaného „car Kiro“. Vozidlo z místa nehody ujelo.

BRNO – Kdyby bylo Brno v Německu, už by mu vládli jiní. Čeští akademici na jaře zpochybnili diplomové práce primátora Brna Romana Onderky, jeho náměstkyně Jany Bohuňovské, hejtmána jihomoravského kraje Michala Haška a poslance Pavla Suchánka. Jejich diplomy měly vážné nedostatky nebo byly získány na školách s podivnými vztahy a úrovní. Při té trapné příležitosti se připomíná osud německého ministra Karl-Theodora zu Guttenberga, který musel odstoupit z funkce, protože se provalilo, že jeho diplomka je opsaná. Jak se zdá, naši brněnští konšelé a jihomoravští zastupitelé mají hroší kůži a s morálkou problém nemají.

BRATISLAVA – V centru Bratislavy přebývá romská rodina Romana Galby z Malacek. Improvizovanou osadu jim zde postavil občanský aktivista Alojz Hlina. Rodina, která čítá devět dětí a dva dospělé, měla dům v Malackách a musela jej zbourat. Nyní tedy bydlí v těsném sousedství ministerstva zemědělství. Je pravda, že rodina se zde zdržuje pouze přes den, v noci je ubytována v Malackách v kontejnerovém objektu, který jim rovněž pořídil Hlina. Úřady bratislavské i malacké řešení problému neustále odkládají.

BRATISLAVA – Šéf Slovenské národní strany Ján Slota odpověděl na otázku redaktora časopisu Playboy, jak by řešil problém Romů tak, že Romové by měli mít na Slovensku svůj vlastní stát. O té věci se rozpoutala debata v níž se ukázalo, že to možné zatím není, protože Romové nemají vlastní elitu vojenskou, ekonomickou i úřední, což představuje problém nesoběstatečnosti.

Ale co není, může být. Slovenský národ se nacházel v podobné situaci před sto lety také a podívejme se, kde je dnes. Jiný problém je, kde by tento stát měl vzniknout. Někteří chytráci přišli na to, že by to mohla být část východního Slovenska. Takový stát by se asi Slotovi nelíbil.

JERUZALÉM – Veřejné protesty obyvatel tohoto města provázely státní návštěvu premiéra v Izraeli, kterého provázeli i ministr školství Dobeš. Protesty směřovaly proti přítomnosti Bátorů na ministerstvu školství a označovaly ho za fašistu. Česky psané texty: „*Tak už konečně vyhod'te Bátoru!*“ zněly jednoznačně. Trapas!

VSETÍN – Nejvyšší státní zástupce ještě v srpnu oznámil, že vyšetřování kauzy Čunek provázely nesprávné zákonné postupy a předávání jiným než příslušným zástupcům. Nyní se sice přiznává, že státní zástupci chybovali, kárně však žádný z nich potrestán nebude. Jejich případná odpovědnost je již promlčena.

VSETÍN – Napětí mezi Romy obývajícími kontejnerové objekty v Pochle se stupňuje. Krajská radní a vsetínská zastupitelka Taťána Nersesjanová proto navrhla, aby město „čunkodomky“ zrušilo a Romy přestěhovalo do centra města. Radnice zrušení gheta nevyhloučila, přesto, že senátor a bývalý starosta Jiří Čunek nesouhlasí.

ROKYCANÝ – Romská zpěvačka Věra Bílá se i s manželem musí vystěhovat z městského bytu do holobytu. Rozhodl o tom okresní soud v Rokycanech. Zpěvačka dlužila a dluží na nájmu a svého času odmítla byt odkoupit za dobrou cenu necelých 50 000 korun.

OLOMOUC – Na Svatém Kopečku se v sobotu 17. září uskutečnila Romská pouť. Tentokrát mši celebroidal nově vysvěcený páter Vojtěch Váagi, za spoluúčasti tří dalších kněží. Mše proběhla za účasti nejméně tří stovek věřících. V odpoledním programu vystoupily romské kapely a soubory. Atmosféra veškerého konání zde, o které se zasluhuje už léta Charita Olomouc, byla veskrze příjemná.

PRAHA – Romských ghet se už dají napočítat čtyři stovky. Když v roce 2006 sociolog Ivan Gabal zmapoval situaci, došel k číslu 301. Za dalších necelých pět let tedy počet sociálně vyloučených lokalit vzrostl o celou jednu čtvrtinu. (www.romea.cz, kh)

S Kali Ruža ožije romský folklor

RYCHNOV NAD KNĚŽNOU – V Rychnově nad Kněžnou vzniklo nové občanské sdružení Kali Ruža (Černá růže), které za podpory terénních pracovníků Romodromu založili v červenci 2011 Romové z Rychnova nad Kněžnou. Hlavním posláním nového romské organizace je sdružovat děti a mládež se zájmem o romský folklor a hudbu. Členové sdružení na schůzce se starostou města Rychnova nad Kněžnou Janem Skořepou představili občanské sdružení Kali Ruža a zároveň nabídli svou účast na nejrůznějších kulturních akcích města. Starosta nabídl zástupcům sdružení možnost získat finanční prostředky od města za pomoc při úklidu městského náhonu. Takto získané finance využije sdružení na nákup hudebních nástrojů a krojů pro svoji činnost. (lm)

Slavnost města Nového Jičína navštívila legendární zpěvačka Věra Špinarová a Adam Pavlík band

NOVÝ JIČÍN – Každým rokem se v září konají v mém rodném Novém Jičíně Slavnosti města. A to vždy druhou sobotu v měsíci. Ta letošní padla na 10. září 2011. Slavnost byla věnována 170. výročí narození rytíře Eduarda Orla, námořního důstojníka, vědce, polárníka a objevitele Země Františka Josefa.

Novojičínské náměstí se během jednoho dne přeměnilo v ledovou dobu. Uskutečnila se zde totiž soutěž „*nošení ledu do Arktidy*“ o to, kdo donese největší kus ledu. Nerealná to myšlenka, že ano?

Náměstí lemovalo stánky s lákavým zbožím a bohatým občerstvením. Od 8.30 hod. se na hlavním podiu střídalo několik uskupení a to od městského dechového orchestru až po hvězdu večera Věru Špinarovou a Adama Pavlíka s jeho kapelou.

Letos se na slavnostech města předvedla nově založená hudební skupina s názvem Junior Fortes. Svými skladbami od Tomáše Kluse po legendárního zpěváka Michala Davida dostali celé publikum. Zazněli písně – Do nebe, Ruská Máša a další v podání členů kapely Marka Strnadla (kytara), Patrika Kača (klávesy), Honzy Kalníka (bicí).

Tato hudební skupina vznikla letos v květnu na jedné školní akci. Kluci jsou studenti středních a základních uměleckých škol, hrají převážně jazzový, rockový, moderní styl. Tedy od všeho něco. Ale nejdůležitější je, že opravdu hrát a zpívat umí!

Dalším zajímavým kulturním zpestřením letošních slavností byla opět začínající skupina Jičínakere džene (Lidi z Jičína). Ta nabídla romské písně přejaté od dívčího tria Sabrosa z Raslavic. Místní Romové své děti z kapely Jičínakere džene velmi živě povzbuzovali. Moderní tance, plné síly a vášně předvedlo taneční seskupení Street Dance i s kapkou Orientu. Nebezpečné taneční kreace a pohyby ukázala známá, moderně tanečně založená skupina Nebezpečný hip hop

Dance z Nového Jičína. Soubor lidových písní a tanců Javorník pod vedením mého kamaráda Svatoslava Válka nás zase zavedl do dřívějších starých časů, kde se tancovalo a zpívalo. V 17.15 se celý střed Nového Jičína proměnil na Taneční náměstí. Zumba s Vendou nalákaly snad všechny stojící lidi. Tančilo nejspíš celé náměstí.

Program letošních městských slavností byl nejlepší co jsem zažila. Počasí nám přálo, mí sourozenci a rodiče si to náramně užili. Hvězdou večera byla známá zpěvačka Věra Špinarová. Její hlas byl zcela famozní. Prostě skvělá! Ve večerních hodinách nebe osvětlil slavnostní ohňostroj a ukončil tak celou akci. Milovníci dlouhých nocí však zůstali i nadále s kapelou Wohnout. **Veronika Kačová**

Pre Slavnost'a andro foros Nový Jičín avil'a e spevačka Věra Špinarová the kapela Adam Pavlík band

NOVÝ JIČÍN – Sako berš pes andro foros, kaj me bešav, andro Nový Jičín, andro septembris kerel avri Slavnost'a. Kaľa slavnost'a ehin avri kerd'i dujto sombat andro čhon, ada berš peľas pre 10. septembris. E Slavnost'a ehas dinavudži 170. berš, kana pes narodzind'a o vitejziko o Eduard Orlos, baro dženo, so ehas vědcos, polarnikos, the arakhl'a o Than le Františkos Josefos.

O foros pes previsard'a andre ľego-vo doba. Ľego-vo iglú, hi, ehin oda kavka. Ehas ade pherdo jiv. Ehas ade tiž suťaž, savi pes vičinelas „*Anen o legos andre Arktida*“. Nadžal oda te lel andro šero, na?

O šatoro le šukerenca vecenca cirdenas le dženen so adej avle, kaj peske vareso te chan.

Imar sar ehas 8:30 ori pes pro podium avri sikhade pherdo kulturne vystupeni. Khatar foroskero decho-vo orchestros pal o bari čerčeň pre

slavnost'a e Věra Špinarová la kapelaha Adam Pavlík band.

Kada berš presikhade nevo bašavibengeri kapela, savi pes vičinel Junior Fortes. Bašade odej giľa khatar Tomáš Klus, Michal David, the aver. Šund'am giľa, so giľavelas o Marek Strnadl savo bašavelas pre gitara, o Patrik Kačo, so bašavel pro varhani, o Honza Kalník, so bašavelas pro bicí. Bašade giľa Tečka, Ruská Máša, the Andro něbos. Kaľa bašavibengeri skupina pes thoďas jekhetane andro berš 2011 andro majos. O džene pes mek sikhaven andre škola, sar pre zakladno ta pre sredno škola. Bašaven jazzovo, rockovo the moderno štilos. Sa lenge džal. Aľe so ehin baro, hoj čačes džanen!

Aver zaujimavo spestření pre slavnost'a ehas hinke nevo skupina, savi pes vičinlas Jičínakere čhave. Sikhade le dženege romane giľa, save giľaven trin džuvľa khatar Raslavice o Sabrosa. O Roma peskren

čhaven, so vistupinenas but upre vazdenas.

Moderno kheliben bareha jileha sikhada e khelibengeri skupina Street Dance, he čeporo orientalno kheliben. Nebezpečné khelibengeri kreace sikhade prindžarduňi čhavorengeri skupina Nebezpečno hip hop dance. Suboris khatar lido-vo kheliben o Javorník, so kerel avri miro kamarados o Jaroslav Válek, amen iľas andre phurikaňi lidovo doba. Andre ora 17:15 khelelas calo foros zumba la Vendulaha.

O programos ehas najfeder khatar calo berš. Ehas kham, the miri fajta peske e slavnost'a šukares užijind'as. Dženo, so kadej ehas najbareder, ehas e Věra Špinarová. Lakro hangos ehas famozno. Ehas najfeder!

Raťi paľis ehas slavnostno ohňostroj, the kaleha pes cali akcija lelas pro agor. But džene odej mek ačhile pre kapela Wohnout.

Veronika Kačová

Dětským divákům z Ledců se představili autoveteráni

LEDCE – Druhý ročník akce Veteráni pro Šternberk aneb dostaveníčko s historickými vozidly se uskutečnil v sobotu 10. září. Velmi zdařilá dopolední akce, připravená ve spolupráci dětského domova (DD) s Klubem historických vozidel Slaný, přilákala pozornost kluků, děvčat i dospělých z DD, obce a blízkého okolí.

„*Moc se mi to líbilo. Mohli jsme se podívat na stará vojenská auta, osobní auta i autobus, svézt se s nimi lesem do Smečna do Vojenského skanzenu na prohlídku a zpět do Šternberka k Zámečku,*“ nechal se slyšet Pavel Tancoš ze sedmé třídy praktické školy při dětském domově. Nešlo o jedinou akci pořádanou Dětským domovem a jeho příznivci v tomto měsíci. V neděli se uskutečnila akce Rozmarné září

v Zámečku pro přátele z obce i okolí – Babí léto s harmonikou.

Hana Tichá

Pracovnice Dětského domova Ledce-Šternberk

Když zaslechnu jméno „Antifa“, mám se na pozoru...

Mezi skupinami vystupujícími proti rasismu se nachází též sdružení Antifa. Na svých stránkách www.antifa.cz uveřejnilo v srpnu komentář Jona Gaynora nazvaný Nový integrální konzervatismus – shrnutí, který jakoby kritizuje myšlenkové podhouby autora nedávného masakru v Norsku. Musím však říct, že tento článek představuje nehorázný blud zaměřený na „anti.“ Je hrozné co dokáže lidský mozek někdy vyprodukt. Ještě horší je, že se toho chytají takové militantní organizace jako právě Antifa.

Když slyším její jméno, mám se na pozoru. I komunisté totiž říkají, že jsou radikální levicovou stranu. Antifa se nezříká násilí. Co je to za lidi, kteří se při svých útocích zakuklují? To už ti trhlí náckové, i když mají oholené hlavy a jsou agresivní, se neskrývají. Já s organizací Antifa naprosto nesouhlasím, pro mne je stejně extrémistická jako náckové. Jen násilí, násilí... Co tito lidé vlastně dělají, čím se živí?

Jon Gaynor se kriticky vyjadřuje k Ayaan Hirsi Ali, Danielovi Pipesovi a nebo Ybn Warrackovi. Znáám jejich názory. Ayaan Hirsi Ali velmi dobře zná otázku obrázky, při které hyne ročně mnoho žen.

Daniel Pipes, syn Richarda Pipese, polského žida, profesora Harvardské univerzity, čestného občana polského Těšína, zná velmi dobře islámskou problematiku.

A Ibn Warrack? Jeho knihu Proč nejsem muslim? jsem několikrát přečetl a vtiskl si do paměti jeho slova: „Narodil jsem se v muslimské rodině a vyrůstal ve státě, který se teď označuje za islámskou republiku. Mí nejbližší příbuzní se považují za muslimy – někteří za více, jiní za méně ortodoxní. Mé nejstarší vzpomínky z dětství se týkají mé obrázky a prvního dne v koránské škole – psychoanalytici si o tom

mohou myslet své. Korán jsem se naučil číst v arabštině dřív, než jsem se naučil číst a psát ve svém rodném jazyce. Přitom jsem nerozuměl ani slovo z toho, co jsem četl. Je to ostatně běžná zkušenost tisíců muslimských dětí. Jakmile jsem byl schopen vlastního úsudku, odvrhl jsem všechna náboženská dogmata, která se mi snažili vnutit. Nyní se považuji za sekulárního humanistu, který všechna náboženství považuje za sny nemocných lidí – za sny falešné – a to prokazatelně falešné – a k tomu zhoubné.“ Ibn Warraq žije a učí v Ohio v USA.

Samozřejmě že tak jako nesouhlasím s Antifou, nesouhlasím ani s těmi různými Dělnickými stranami, ať už jsou tak tzv. „pravicové“ nebo „levicové“. Jejich náplň tvoří násilí. U jedněch či u druhých byla na počátku, jak nás učí historie, slova – a potom hromady mrtvých. A stejně negativně vnímám jak „levicové“ intelektuály pány Peheho a Bělohradského a „konzervativně“, pravicově umanutého Romana Jocha. Všichni jsou bohužel posedlí sami sebou.

Bohumil Řeřicha

Aktivita Kruhu česko-německého porozumění.

Náměstkyni primátora města Brna ing. Janě Bohuňovské

Brno, 19. září 2011

Vážená paní náměstkyně, s nelibostí jsem přijal Vaši zprávu o zrušení poradního sboru pro integraci sociálně vyloučených lokalit. Ocenil bych, kdybyste mi sdělila důvod, který měla Rada pro tento

krok a to v době, kdy události měst šluknovského výběžku signalizují potíže, které potenciálně mohou nastat i jinde než právě tam a dost docela možná i v Brně. Poradní sbor byl tou institucí, která tomu mohla bránit.

Nebudu Vám tajit, že své rozčarováním nad kroky Rady města Brna sdělím občanům republiky i města Brna prostřednictvím médií, už jako publicista, což je dost velká část mé práce.

Karel Holomek

Co se strategií proti vyloučení?

Zaznamenávám ze všech možných stran, že Strategie boje proti sociálnímu vyloučení je na světě, že má být předložena vládě a že tu konečně leží na stole dokument, který řekne, jak z problémů ven. Obávám se, že tomu tak není!

Nechci se mermomocí stavět kriticky vůči všemu, co znamená úsilí a snahu zlepšit poměry. Toto úsilí oceňuji a ctím ho. Konec konců i já sám jsem se na zpracování tohoto i jiných dokumentů podílel. Ale to mi nebrání a bránit nemůže, abych neřekl své výhrady. Ty nesměřují proti těm, kteří takové úsilí vyvíjí, nýbrž proti dalším okolnostem a souvislostem, které takéové úsilí provázejí a svým způsobem ho i maří a limitují jeho účinnost. O to mi jde a na to chci upozornit.

Je už zapomenuto, co předcházelo právě této aktuální Strategii. Byla to Strategie zpracovaná znalcem problematiky sociálního vyloučení Ivanem Gabalem, který si přibral ke spolupráci analytika Socioklubu, blízkého ministerstvu práce a sociálních věcí Petra Viška. Při projednávání této Strategie se zjistilo, že za hlavní příčinu neúspěchu probíhající integrace Romů do společnosti autoři považují Romy a jejich neopomenutelné charakteristiky kulturní, vzdělanostní a sociální, a ty že brání jejich úspěšné integraci do společnosti.

Dodám ještě, že takové názory, jaké se objevily v této Strategii, tvořily nosný program komunistické nomenklatury a projevovaly se tvr-

dým a nesmlouvavým úsilím o asimilaci Romů a potírání všeho, co souviselo s jejich kulturou a identitou. To nebylo možno podporovat, protestovala i celá evropská romská reprezentace. Není žádným tajemstvím, že právě charakteristické rysy kultury a chování Romů umožnily jejich přežití i po stáletích poroby a to včetně jejich svébytné kultury a jazyka. To samo o sobě je zázrak.

Mohou existovat jakékoliv výhrady a kritika směřující ještě dnes vůči Michaelu Kocábovi, ten ale v uvedeném případě projevil zvláštní odvalu a smysl pro správné vnímání problematiky soužití. Naše argumenty byly shledány oprávněnými a Kocáb prohlásil: „*Tato Strategie takto do vlády jít nemůže, musí být přepracována a námitky jejich kritiků do ní zapracovány!*“ Toto vše neříkám proto, abych vyvolával staré duchy, nýbrž proto, že tento spor o pojetí Strategie ukazuje něco velmi vážného a symptomatického, co plně vyhrězlo právě nyní ve městech šluknovského výběžku. Pokusím se to osvětlit.

Na stránkách těchto novin jsem nejednou poukazoval na to, jak je společnost rozdělena, jak pod zorným úhlem obecně sdílené nenávisti nedokáže správně vyhodnotit situaci a tím i najít efektivní řešení problémů. Nenávist davů se nyní soustředí na všechny Romy, bez ohledu na to, že většina z nich je v tom sporu nevinná. Projevy intolerance, které jsme až dosud zazna-

menávaly celkem bez povšimnutí, se nyní změnily zcela zřetelně v projevy otevřeného rasismu. To velmi vážně a dramaticky mění situaci k horšímu především tím, že rozumná základna pro nastolení řešení se vzdaluje a bude těžké se k ní opět dostat.

Pozornému sledovateli těchto událostí i dějů ve společnosti neuniká, že právě takový nedůstojný a hanebný projev davů proti Romům je podporován, ať už vědomky nebo nevědomky i ze strany autorit na nejvyšších místech a jejich neudržitelnými názory a projevy, které jsou předmětem obecné kritiky. Mám na mysli teorie našich liberálů a národovců na jednoduchá a snadná řešení, které se nyní docela silně projevují i na Úřadu vlády lidmi, jež personálně tento úřad obsazují. Někteří z nich jsou poradci premiéra nebo se dostali do okruhu vládní zmocněnkyně pro lidská práva.

Ale tyto názory nacházejí příznivou odezvu v samosprávách i v parlamentu mezi poslanci a již delší dobu jako odraz těchto názorů v reálu páchají pohromu, která se jen těžko bude odstraňovat.

Proto první, co mne na Strategii nyní putující do vlády bude zajímat, je jak je tento velký problém většinové společnosti ošetřen. Vše ostatní v této Strategii je, celkem vzato, vedlejší. To „vedlejší“ je totiž obsaženo už delší dobu (11 let) ve vládním programu Integrace Romů do společnosti. **Karel Holomek**

komentář

Braňme naše tradice před pokrokaři

KAREL HOLOMEK

K projevu prezidenta Václava Klause, který přednesl na Národní svatováclavské pouti ve Staré Boleslavi 28. října, mám neodbytnou připomínku. Jde o poznámku týkající se „falše sociálního státu nezaslouženého blahobytu, která ničí vše tvůrčí a individuální a otupuje talenty“ etc... Je to úvaha poměrně dosti nepřesná. Bylo by na místě spíše hovořit o falši nezaslouženého zbídačování, neboť to je to, co nás právě ničí.

Jak vidno, sytý hladovému nejen nevěří, ale má i zcela jiný způsob uvažování. Kdyby pan prezident mluvil o těch, kteří k nezaslouženému blahobytu přišli tunelováním národního majetku, dal bych mu za pravdu. Protože tento způsob nezaslouženého blahobytu poškodil naši zemi nesrovnatelně více než to, na co se snaží pan prezident upřít naši pozornost. Ale o tomto zločinu on nemluví. Snaží se nás přesvědčit o neštěstí lidí, kteří k němu byli dotlačeni nikoliv vlastní vinou, nýbrž způsobem organizování státu, na němž se i prezident dost podílel a svými názory jen v tomto trendu pokračuje. Vlastně jde o populismus hrubého zrna, který by člověk od vzdělance typu Klause jen stěží očekával.

Je dosti neomalené tohle říkat u příležitosti svátku svatého Václava a české státnosti! Ale nedosti na tom: pan prezident tímto tvrzením o získávání nezaslouženého blahobytu šoupl všechny nezaměstnané, mezi nimi i spoustu Romů, do jednoho pytle a dal jim tuto nezaslouženou „výhodu“ do vinku s tím, že si za to sami mohou svou leností. Což není pravda a každý rozumný člověk v této zemi to ví. Musí to vědět i prezident. Proč to dělá?

A vždy tu visí jako damoklův meč nevyslovená otázka: Komu to slouží?

Tedy tedy víme na čí straně prezident stojí a s jakými lidmi tu nechutnou hru hraje.

co na to naše právnička?

Jak upravuje novela občanského zákoníku právo na bytovou náhradu?

Vracíme se k výkladu novely občanského zákoníku v oblasti nájemního práva a budeme pokračovat citací ustanovení § 712 občanského zákoníku, kde je upraveno právo na bytovou náhradu. První odstavce § 712 změněn nijak nebyl, doslovné znění druhého odstavce po provedených změnách jsme uvedli v minulém čísle, nyní pokračujeme třetím a čtvrtým odstavcem:

/3/ V případech podle § 705 odst. 2 věty první postačí rozvedenému manželovi, který je povinen byt vyklidit, poskytnout náhradní ubytování. Soud však z důvodu zvláštního zřetele hodných rozhodne, že rozvedený manžel má právo na náhradní byt. V případech podle § 705 odst. 1 a odst. 2 věta druhá má rozvedený manžel právo na náhradní byt, soud může, jsou-li proto důvody zvláštního zřetele hodné, rozhodnout, že rozvedený manžel má právo jen na náhradní ubytování.

(§ 705 odstavec 2 v první větě upravuje případ, kdy jeden z rozvedených manželů nabyt práva na uzavření smlouvy o nájmu družstevního bytu před uzavřením manželství. Odstavec jedna § 705 se týká případu, kdy některý z rozvedených manželů navrhuje, aby soud rozhodl, že se zruší práv o společného nájmu bytu a určil, který z manželů bude dále byt užívat jako nájemce. Ve druhé větě druhého odstavce § 705 se pojednává o ostatních případech společného nájmu družstevního bytu manželi, např. když právo společného nájmu družstevního bytu vzniklo za manželství.)

/4/ Náhradním ubytováním se rozumí byt o jedné místnosti nebo pokoj ve svobodárně nebo podnájem v zařízení části bytu jiného nájemce.

Nově je formulován odstavec pátý :

/5/ Skončí-li nájemní poměr výpovědí pronajímatele podle § 711, stačí při vyklizení poskytnout přístřeší. Přístřeším se rozumí dočasné ubytování do doby, než si nájemce opatří řádné ubytování a prostor k uskladnění jeho bytového zařízení a ostatních věcí domácí a osobní potřeby, nejdéle však na dobu 6 měsíců.

(Novela omezuje bytovou náhradu v případech výpovědi podle § 711 jen na přístřeší. Podle dřívější úpravy bylo možné v případech výpovědi z důvodů podle písm. c) d) dosáhnout práva na přidělení náhradního bytu nebo ubytování.

/6/ Společní nájemci mají nárok jen na jednu bytovou náhradu.

(I nadále platí, že bez ohledu kolik osob v bytě bydlelo, existuje zásadně nárok jen na jednu bytovou náhradu. Nelze očekávat, že např. vdané nebo ženaté děti obdrží svou samostatnou bytovou náhradu. Bude na nich, aby si sami obstarali bydlení, pokud budou mít zájem o oddělené bydlení)

JUDr. Ludmila Krátká

Autorka je advokátka (AK Příkop 2a, Brno, e-mail: ludmila.kratka@seznam.cz, tel.: 731 479 587).

Situace na severu republiky zůstává po nepokojích a demonstracích napjatá, zajímalo nás proto:

Akce na severu Čech: jde o rasismus, prudší reakci na kriminalitu nebo...?

Eva Dobšíková

Učitelka, aktivní v Židovské obci Brno.

To, co se děje na severu Čech vůči Romům, je výsledkem katastrofální politiky vůči Romům vůbec a obrovského propadu části naší společnosti do chudoby a beznaděje díky zřetnosti a bezohlednosti jiné její části. Tohle stupňování společenských rozdílů musí vést k demoralizaci a výbuchům. Vždyť se rozhlédneme i do „bohatého“ zahraničí, kde se to ani třeba netýká zrovna jen Romů. Pokud nedojde ke skutečnému sjednocení demokratických sil kolem politické levice, lze očekávat, že se společenské výbuchy a chaos budou stupňovat...

Dominik Žbánek

Výchovatel v dětském domově, Praha.

Považuji za nesprávné hovořit o trestné činnosti nějaké etnické skupiny nebo národnosti. Takovou formulaci je možné vyložit jako nacionalistický pohled. A trestná činnost musí být potírána, ať se týká kohokoliv. Nemyslím si, že by šlo o zakořeněný rasismus. Severní oblast je těžce zkoušena přírodními katastrofami a nedostatkem pracovních příležitostí.

Životní podmínky tam nejsou optimální. Proto lidé zde žijící nechtějí být sužováni ještě dalšími obtížemi, navíc takovým, kterým lze zabránit. Proto razantně vystupují na obranu svého práva žít v bezpečí. Jsem přesvědčen, že v dlouhodobé perspektivě se musí přikročit k preventivním opatřením, aby se dařilo zvládat příčiny tamních problémů a nikoliv pouze jejich důsledky. Silová řešení mají krátkodobý efekt. Dříve či později se z pachatelů stanou mučedníci a přirozená autorita státu jako garanta bezpečnosti občanů bude narušena.

Tomáš Jiránek

Historik, působí na Filosofické fakultě v Pardubicích.

Myslím, že když vezmu v úvahu účast místních obyvatel na akcích, správně je druhá možnost – tedy prudší reakce na zvýšenou kriminalitu části Romů. Krajní pravice toho samozřejmě jen využívá.

Ivan Jemelka

Pedagog na Univerzitě Jana Amose Komenského, Praha.

Myslím, že spíše reakcí na zvýšenou kriminalitu Romů. Ale příčin bude víc, protože ta kriminalita nespadá z nebe, má svoje důvody, které spočívají v neschopnosti našich vlád řešit problémy romské menšiny.

Karel A. Novák

Sociální pracovník, Občanské sdružení Ester.

Domnívám se, že ani jedna z nabízených možností nemíří ke kořenům problému. Ty bych hledal v chování vlády a na ni napojených zájmových skupin, které vede k systematické dekonstrukci jakékoli sociální politiky, legitimizuje předchozí chyby v oblasti sociálního začleňování a výrazně zvyšuje napětí ve společnosti. Pro úspěch takové politiky je potom výhodné označování konkrétních nepřátel a podpora polarizace ve vrstvách touto politikou nejvíce postižených. Tento trend byl výrazně patrný již v poslední předvolební kampani a v rétorice a konání zvolených politiků stále sílí. Tragédií je, že obyvatelé marginalizovaných měst a obcí si neuvědomují, že nepřítelem nejsou jejich sousedé, ale současný establishment, který se vzdal jakékoli odpovědnosti vůči občanům této země ve jménu hájení zájmů úzké vrstvy nejbohatších a nejvlivnějších.

Zdeněk Zbořil

Politolog, New York.

Jsem už delší dobu v Americe a tak nevím, zda jsem o posledním dění v ČR dobře informován. Nepovažuji proto za vhodné do budoucna už přispívat do ankety. Ale myslím, že s tím novým „anticiganismem“ je to stejné jako s jakýmkoli rasismem či přesněji nenávistí vůči „těm druhým“ kdykoli v minulosti. V ČR jsou společnost a stát v krizi a nejsnadnější se zdá být hledání viníků. Dnes jsou to Cikáni, před dvaceti lety to byli agenti StB. Všimněte si té podoby: ne estébáci nebo komunisté, kteří je řídili, ne ti, co jsou odpovědní za špatné životní podmínky Romů, ale „Cikáni“. Tak ale jednou dojde na „ódeésáky“ nebo „cyklisty“, jak se kdysi žertovalo.

Ale musím kriticky uznat, že v New Yorku to není o tolik jiné – tady zas za všechno můžou „barevní“ /Obama/ nebo „bohatí židé“ /Bloomberg/.

Karel Hudec

Přírodovědec, Brno.

Jak dnes vidím otázky do ankety, myslím, že jsou „relevantní“ jen napůl. Rasismus ve vztahu k Romům je podle mého spíše biologického myšlení sekundární – viz celkem nerasisticky pojmání Vietnamci, Mongolové aj. U Romů je to skutečně v první řadě nápadná nepřizpůsobivost, projevující se v několika bodech: (a) hluchost (b) naprostá nepořádnost (nejen vybydlenost bytů) a (c) neodpovědnost v zajišťování základních materiálních potřeb (jakýmkoliv způsobem na úkor společnosti, včetně neoddiskutovatelného vysokého procenta krádeží), k tomu pak (d) nedohlížení na vytváření pozitivních vzorců chování u dětí.

Jak tyto věci pozitivně napravit, nevím – od tohotu je vládní zmocněnec. Rozhodně nepomůže zákaz hraní či přejmenování písňů Cikánko ty krásná atp.

Pasivita vlády se může vymstít

Nemám s tím přímou zkušenost, takže soudím jenom podle informací, k nimž mám přístup. Podle mého názoru je rasismus na těch demonstracích přítomen jen proto, aby se na vcelku oprávněných protestech občanů proti zvyšující se drobné kriminalitě, rušení nočního klidu a podobně přiživil a „bojovníci“ za práva přizpůsobených tak získali větší politickou podporu veřejnosti.

Část této veřejnosti totiž vůbec nedohlédá, že uvedené problémy jsou důsledkem dlouhodobé nečinnosti státních orgánů, které je nechávaly narůstat. Tragické je, že podstatu těchto problémů nechápe, nepřipouští si je, resp. je nechce řešit ani Nečasova vláda, jejíž v zásadě jedinou reakcí je posilování policie. Historie uplynulých dvou desetiletí sice ukazuje, že jiné vlády nepokročily v důsledném řešení integrace

lidí ze sociálního dna do většinové společnosti o mnoho lépe, nicméně některé dílčí kroky udělaly.

Nejhorší je, že se vývoj v posledních dvou letech obrací – od naděje na postupné zlepšování situace, vyjádřené i povýšením lidskoprávní problematiky na vládní úroveň,

zpátky k prohlubování problémů lidí sociálně slabých, které současná vládní koalice svěřila i legislativně.

Nedávno jsem jeden ze svých komentářů na dané téma končil slovy: „Demonstrace na Severu přitom stíhá demonstraci, k místním se kromě hololebců přidává i Vandasova partaj a s pasivní pomocí vlády si zde buduje voličské zázemí. Vláda této země tak nechává rasismus, aby si ve společnosti vymlel pořádné koryto. Až jím popluje vlajková loď českého fašismu s vůdcem, který bude salutovat přihlížejícím davům „vlastních lidí“, zatímco ti „nevlastní“ budou v lepším případě v pracovních táborech, bude už na jednání pozdě.“ Čtu to po sobě s odstupem několika dní a nemám na tom co měnit.

Milan Daniel

V 70. letech politický vězeň, nyní volný novinář, Chrudim.

Víc spolupráce s neziskovkami

Vzhledem k tomu, že nemohu přesně určit, zda skutečně ke kriminálním činům ze strany Romů došlo, tak nemohu ani odpovědět, zda se jedná skutečně o rasismus nebo jen o prudčí reakci, jelikož média hodně věcí nafukují. Pokud skutečně ke kriminálním činům ze strany některých Romů došlo, tak se tolik nedivím reakci ze strany majority. S čím však nesouhlasím, je postoj tamních úřadů. Neumí si udělat pořádek ve svém vlastním kraji i v obci. Divím se, že nespolečně s romskými a proromskými občanskými sdruženími a neziskovkami, které se soustředí právě na právní a soci-

álně právní oblast. Také nesouhlasím s tím, že žádné občanské sdružení, které se romské problematice věnuje, nevydalo dosud žádné prohlášení k této věci. Považuji tuto věc za velice vážnou, jelikož majoritní společnost může házet všechny romské občany do jednoho pytle, a tak se může rasismus nadále rozšiřovat i do dalších obcí, krajů. Moje stanovisko k řešení této věci je, aby se spojila tamní romská a proromská sdružení, tedy jejich představitelé, a jednali s Romy, kteří v té oblasti žijí, zjistili fakta a navrhli společné řešení tamním starostům obce.

Martin Pompa

Pastorační asistent, Brno.

Mechanismy dnešní společnosti umožňují s bídou dobře kšeftovat

Zřejmě nelze zcela vyloučit jakousi „latentní“ formu nesnášenlivosti a nevrzivosti napříč sociálními skupinami. To ale není v zásadě v rozporu s vývojem lidské společnosti s ohledem na sociokulturní aspekty vyrůstající z konkrétních historických souvislostí. A ty si nelze odmyslet od reálné působících ekonomických a politických faktorů. V tomto smyslu není dle našeho názoru rasismus jako fenomén problémem dnešní většinové společnosti u nás.

Severní Čechy jsou ale typickým příkladem sociálně slabých míst, do nichž byly léty vytěšňovány, a za posledních 10–15 let mnohem intenzivněji, skupiny tzv. méně sociálně přizpůsobené (neužíváme termín nepřizpůsobivé, protože nepřizpůsobiví prostě všichni nejsou mezi Romy ani jinými skupinami), tedy z pohledu většinové společnosti. Ta tento jev záhy nezachytila

jako zárodek budoucích problémů, později učinila falešný kompromis, že se tato problematika jaksi přemístila na okraj pozornosti odpovědných institucí a tam se léty kumulovala. Viz s tím související problémy se vzděláním Romů, jejich nepřijetím některých společenských pravidel, jež jsou normou v žití většiny (to neznamená, že stejná většina je neporušuje), dále v otázce bydlení, zaměstnání, práce atd. Sociální a ekonomické problémy na tyto menšiny, Romy nevyjímaje, však logicky doléhají tíže, protože nejsou dostatečně odolné se s náročnými změnami vyrovnat. Je pochopitelné, že není-li léty normou získat vzdělání, hledat práci, bydlení atd., řada tak činí způsobem, který je často na hraně zákona nebo jej posléze překročí. Je to pro část z nich řešení, při němž často kooperuje s podsvětím, kde tzv. etnická příslušnost nerozhoduje. Naopak. Měřeno očima většinové populace, končí její vnímání těchto faktů často závěry, že jde právě o podobné menšiny, jako jsou i Romové, že když nekonají jako všichni ostatní, jsou také hlavními viníky situace. Je však třeba upozornit na to, že mechanismy dnešní společnosti nahrávají tomu, že i s bídou se dá docela slušně „kšeftovat“. A to je již vzpomínatá causa s byty na severu Čech, na něž padne většina z dávek, jež právě Romové čerpají ze systému, a to s ohle-

dem na vysoké náklady na bydlení. Znepokojuje to však systém, že se tak děje? Nikoliv. Proč taky, když tyto peníze mizí na účtech třeba právě těch subjektů, které na způsob života menšiny halasně upozorňují a zúčastňují se dokonce protestních akcí?

Eskalace napětí na severu Čech má ale i další nezanedbatelné souvislosti, a to je silící snaha některých extrémistických a populistických uskupení i jednotlivců situaci vyhrotil zejména „shora“ a politiky využít, resp. zneužít. Čili různá provolání typu „Čechy Čechům“, rozdělování na „bílé a ty ostatní, třeba Cikány“ apod. Někteří hovoří o nutnosti skončit s tzv. politikou korektnosti. A tady začíná mnohem serióznější pozadí celého problému nejen s Romy. Jde o celkovou snahu, jak změnit podle jedněch relativizující se svět tradičních hodnot a vazeb a oživit nutnost „pevných hranic, pevné ruky a jistoty“. Na první pohled lákavé i libivé. Hlubší pohled ukazuje na rizika rostoucích xenofobních, národoveckých, šovinistických až nacionalistických nálad, v nichž s politickou korektností padá i logika vazeb a vztahů, jež se léty vytvářely a dnes už je nelze spoutat na jedné „hroutě“ a zaobalit do vlastenectví naruby.

Hana Svobodová

Mistopředsedkyně hnutí Občané města, město občanům (www.hnutiommo.cz), Most.

Hlavní problém leží v ghettech

Současná situace v Šluknovském výběžku ukazuje skutečně zakořeněný rasismus v naší zemi. Souhlasím, že se opravdu v těchto místech u části Romů zvýšila kriminalita. Totiž každý soudný člověk tuší, že je to časovaná bomba, tak jako byla ta v Janově, Litvínově, Krupce, Mostě, Chebu a spoustě jiných měst kde nově začaly vznikat ghett. Ano, stoupenci neonacistických

stran na takové situace vyčkávají a jakmile jim Romové dají podnět, vlastně jim přihrají, tak okamžitě využijí příležitosti a úprkem směřují k bráně aby dali ten pomyslný góóóóó. Ty nahrávky neonacisté nedostávají jen od části Romů, ale hlavně od našich zákonodárců. Totiž po převratu se už otevřeně uznávalo, že chybou bylo zakládání ghatt, že touto cestou se neintegruje, že v těchto enklávách se vytvářejí možnosti pro dealery drog, prostituci, lichvu a jiné patologické jevy.

Aby toho nebylo málo, tak se schválil zákon, podle nějž je možnost příplácet na ubytovny a to 60 % z celkových částek nájemného. Ubytovatelé tedy začali skupovat nemovitosti a kde jinde, než v oblastech, kde se dají koupit za nepatrnou cenu. Takové objekty a za malý peníz se právě dobře skupují v blízkosti vyšší kumulace Romů, takže sever Čech aj. Ubytovatel si pak na po-

čet osob určí cenu takovou, aby dostal 100 %, tedy navyšuje přibližně o čtyřicet procent. A máme tu nová ghett a ty rostou jak houby po dešti. Kdyby byla možnost příplácet na podnájmy, pak by se nová ghett nezakládala nová. Výroky rasistů, které znějí „Cikáni do plynu“, ty jen dávají možnost ukázat obraz velikého počtu majoritní společnosti. Doufám jen, že taková a jiná hesla nevykřikují ti, kteří prožili druhou světovou válku. Mrzí mě, že taková hesla se vykřikují proti všem Romům na celém světě.

Možná by bylo dobré u těchto lidí dosáhnout toho, aby věděli, co znamená genocida. Možná by pomohlo, kdyby dědečkové a babičky kteří s tím měli co dočinění, jim vysvětlili, že i na majoritní společnost může přijít krize a pogrom. A že by bylo zapotřebí, aby lidé hledali závčas nenásilná řešení.

Emil Voráč

Ředitel sdružení Khamoro, Chodov.

Nejsmutnější je pozice slušných Romů, jsou terčem z obou stran

Podstata problému spočívá v tom, že kapitalistické spekulativní firmy vykupováním bytů Romů a jejich přesídlováním do určitých oblastí posílily v těchto oblastech podíl nepřizpůsobivých až kriminálních elementů. Tyto elementy se cítí silnější a provozují kriminalitu stále bezostyšněji.

Lze dokonce uvažovat o tom, že část romského etnika, zejména mládeže, si takto odreagovává své celkově bezvýhodné, bezperspektivní postavení. Tím se zvyšuje utrpění majority a zhoršuje kvalita jejího života, takže se brání. Toho přirozeně zneužívají pro své

zviditelnění reakcí, polofašistické až fašistické síly mezi bílými.

Vládnoucí elitě to vyhovuje, protože to odvádí pozornost od neschopnosti kapitalismu řešit problémy společnosti. Nejsmutnější je postavení slušných Romů, kteří trpí jak aktivitami nepřizpůsobivé části svého etnika a kriminálních mafií, tak nepochopením „bílých“ spoluobčanů. Nejde o zakořeněný rasismus bílých, ale tento rasismus by společným působením nepřizpůsobivých a kriminálních složek romského etnika a fašistických sil z řad majority mohl vyrůst.

Josef Heller

Člen odborného zázemí ÚV KSČM, Praha.

Chcete přispívat na naše tematické stránky?

Ozvěte se na pecinkapavel@seznam.cz

Média násilí nepřímo povzbuzují

Bé je pravdou... Část Romů zjevně propadá „syndromu vyhoření“, čili pocitům méněcennosti a ztráty smyslu života. Je téměř nemyslitelné, že by dřív Romové/Cikáni ubližovali dětem. Ať vlastním, či jiným. To pa-

třivalo ke skinům a neonacistům... Tento alarmující jev signalizuje příznaky onemocnění původního sociálního povědomí u části Romů. Děťství i stáří uměli Romové vždy cítit a nikdy se za křivdu nemstili na nejslabších: maličkých, nebo nejstarších. Ovšem – opět to není výlučně romská záležitost. Promiňte mi ten výraz, ale mezi lidmi je stále víc „srabů“, kteří se za svou nemohoucnost mstí na nejslabších. Nu a média jakoby jakékoli násilí se skrytým nadšením podporovala pod heslem „dobrá zpráva, žádná zpráva“. Takže se nelze divit, že část společnosti propadá duchovnímu úpadku, hraničícímu s duševní nemocí. Což platí pro evropské majority i minority stejným dílem. Myslím, že nazrál čas, aby evrop-

ská inteligence nikoliv silou pěsti, ale silou ducha nasměřovala Davídův kámen mezi oči bulvárních-vulgárních plátek obra Goliáše. A pak se můžeme začít bavit o demokracii. Zatím znám jen jedinou menšinu, která je téměř bezmocná, ale přesto vždy znovu dostává náš hlas: je to ta, co nám vládne. Romové, koupila si vás? Nebo naopak pomůžete svým vrozeným smyslem pro svobodu a nezávislost ozdravit nemocnou společnost? Víím, oč to máte těžší. O to víc se těším na vládní zmocnění pro národnostní menšiny, kteří přiznají svůj romský původ a kterého si sami svobodně, bez závislosti a s úctou k vlastnímu etniku zvolíte.

Jarmila Hannah Čermáková

Básnířka, Praha.

Jakub Čihák

Ředitel organizace R-Mosty, Praha.

Rasismus a ještě k tomu zakořeněný, to by byl rozbor pro odborníky od etologie po psychiatrii a asi bychom se nedobrali konce. S kriminalitou jistě události mnoho společného mají, ale nebude to všechno. Že dost romských rodin žije v jiné sociální tradici a strategiích chování (nehledě na bídu a další negativa sociálního vyloučení), které budí u neromských občanů averzi a strach, to není přeci věc nová. Copak se asi potom stane, když se desítky rodin, které si nevytvořily zázemí v místě, kde doposud žily, asistovaně sestěhují na jedno místo v kraji již tak chudém jako je inkriminovaný Výběžek? Že by byl na místě údiv?

Vystěhovávaní Romů z větších měst do ekonomicky neatraktivních lokalit se přece děje stran veřejného i mediálního zájmu už mnoho let. Realitka nabídne za obecní dekret (mj. nelegální úkon) rodině něco peněz na ruku a smlouvu na byt v Janově, Novém Boru, České Lípě, Varnsdorfu nebo Šluknově, těch míst bude víc. Místní zastupitelstvo se rádo zbaví pár neudržovaných nemovitostí. Aktuální byznys pro pár lidí, pohroma pro budoucnost všech.

Absentují-li skutečné komunální strategie na sociální práci, ministerstvo práce a sociálních věcí se chová úzkostlivě jako filiálka ministerstva financí, starostové prodávají sídliště za pět korun padesát a Agentura pro sociální začleňování má neúměrně svázané kompetence i rozpočet, lépe jistě ještě dlouho nebude. Česká republika nyní sklízí ovoce své práce na úkor ne-Romů i Romů, teď právě v okresech na severu. (pp)

Dny zdraví ve Valašském Meziříčí

VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ – Ve dnech 12.–13. září 2011 se ve Valašském Meziříčí uskutečnily Dny zdraví. Akce se konala na náměstí a to vždy od 9–17 hod. Letošním partnerem byla Liga proti rakovině Praha.

Cílem akce bylo upozornit na zdravý životní styl a představit efektivní preventivní doporučení. Akci připravilo město Valašské Meziříčí v rámci projektu Zdravé město. Záštitu nad ní převzal místostarosta města Jiří Pernický. Zájemci si zde mohli zdarma nechat změřit tlak, tuky v těle, cukr v těle a cholesterol. Také mohli zasoutěžit a získat zajímavé dárky. Děti i dospělí si mohli otestovat svou fyzickou sílu, ale také smysl a postřeh. Vše co se zde odehrávalo, bylo zdarma.

Organizátoři připravili také kulturní zážitek a to v podání našeho pěveckého a tanečního souboru Cikne Čhave. Tancem a zpěvem jsme bavili místní obyvatele až do 17 hodiny. A aby to nebyl jen samý čardáš, vyzvali jsme lidi z obecního zastupitelstva, aby se také předvedli. Tuto šanci využil romský mladík Patrik Lakatoš, který si na pódiu zarapoval. Se svým hlasem se předvedla též třináctiletá Ivanka Kandráčková, která za doprovodu svého otce Ivana Kandráče zazpívala dvě písničky v angličtině. Můžu říct, že se nám ten den velice vydařil.

Emilie Kačová

Saste dživesa andro Valašské Meziříčí

VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ – Andro dživesa 12.–13. 9. 2011 pes andro Valašské Meziříčí ačhile Saste dživesa. E akcija pes ačhi'la pro foros, dži 9 andro 17 ori. Adaberšeskeru partneris ehas Liga angle rakovina Praha. Kala akcijatar has cilos te sikhavel sasto štilos andro dživipen the te predstavinel efektivno preventivno drom. E akcija realizinel o foros le projektostar Sasto foros. E zaš'ita prei'la o cikneder čhibalo Jiří Pernický. Ade peske hjaba šaj zmerind'an o tlakos, žiros andro celos, cukros anro celos, the cholesterolis. Tiž peske šaj kheld'an avri andre oblast'a nasvalipen the šaj chud'lan zaujimave darki. O čhavore the o bare džene peske šaj otestinde avri peskeri zor, aľe tiž o smis'li the postrehos. Savoro so pes ade ačholas, ehas hjaba. Aľe te olestar naavel čepo, pripravinde peske tiž kulturno zažitkos, the oda pes sikhad'a amaro gi'avipengero the khelibneskero suboris Cikne čhave. Khelibnaha the gi'avipenaha bavinahas le dženen ži andre 17 ora. The te naavel oda ča čardaša, phučkerahas le dženenandar, me sikhaven pes he jon. Kaja šanca i'las avri romano čhavo Patri Lakatoš, savo peske pro podium rapinelas. Tiž peskreha hangoha pes sikhad'a dešutrinberšengeri Ivanka Kandráčková, savi peske gi'lad'as duj anglicke gi'la. Bašavlas lake lakro dad o Ivan Kandráč. Šaj phenav, hoj pes oda džives bares vidarind'as.

Emilie Kačová

Diskuze – kniha návštěv

www.srnm.cz/cz/guestbook.htm

co na to naši čtenáři?

Chtěl bych vám poděkovat za zaslání vašich novin. Velice mě tady potěšily. Byl jsem velmi překvapený tím, že i mí spoluvězni projevili o tohle čtení velký zájem. A nejen Romové. Také Gádže to zajímalo. Byli z toho úplně mimo, když zjistili, že Romové mají vlastní noviny. Já, jakožto Rom, jsem jim řekl, že nás zdaleka neznají a že i díky našim novinám by nás mohli lépe poznat. A to z té lepší stránky než se o nás stále mluví nebo píše. Ještě jednou vám mnohokrát děkuji.

Josef Vašek, věznice Znojmo

Nedávno jsem na německém velvyslanectví v Praze předával medaili Zlaté srdce pro Evropu švýcarskému historikovi Adrianu von Arburg a řediteli Památníku Lidice Dr. Červencovi – ten řekl jednu závažnou myšlenku. Cituji: Jestli dojde k válce, nebude to ze strany Německa. Jestli dojde k vzepětí nacionalismu, nebude to ze strany Německa, ale může to vzejít i z české strany. To je to, co se děje na severu Čech.

Sklízíme prostě to co jsme zaseli. Pokud jsem zaznamenal reakci předseď vlády, tak má na mysli jenom represí. Pokud si nesednou obě strany ke stolu, bude všechno jen eskalovat. Mohu se ale samozřejmě mýlit.

A ještě jeden postřeh: Koncem srpna jsem se dočetl, že jedno z „bratrstva kočičí pracky“ (ODS) vyzvalo další „bratrstvo kočičí pracky“ (TOP 09), aby řekli na rovinu, že chtějí vystoupit z koalice a ať nehledají záminky. Pro ODS je osoba pana Bátory tedy zástupný problém. Je vidět, kam až tato partaj klesla. Tohle všechno nahrává našemu hradnímu pánovi, který rozehrál velmi nebezpečnou hru. Ta nejen, že má za sebou antiněmecko–evropsko–národoveckou kliku, ale zdá se, že současné vedení ODS se sešikovalo a udělalo kolem něj vozovou hradbu.

Pokud budu používat historického názvosloví, tak Václav Klaus se stal zemským škůdcem č. 1 česko–moravsko–slezského regionu. Zahnal a zaháněl tuto zemi v rámci Evropy do bezvýznamnosti. Jeho ohromná populisticko–manipulativně–provokativní zdatnost, zdá se, nezná mezí.

Zemským škůdcem č. 2 je pan Kalousek, dnešní Harpagon zemského (možná už jen virtuálního) bohatství. I on – jako intrikán a kalkulátor – je velice zdatný. Samozřejmě, že si spočítal, že nové volby by poškodily ODS. Karlu Schwarzenbergovi se nedivím, hájí ještě ten zbytek naší důvěryhodnosti vůči světu. Naprosto nepochopitelné je, že ODS vyzývá TOP 09 k případnému opuštění koalice přes média. Tento způsob politiky je naprosto infantilní a svědčí o nezralosti a neschopnosti současné politické garnitury vládnout.

K otázce pana Bátory: Vedle u německých sousedů existují tři možnosti: Zprvu tam by člověk takového ražení odstoupil. Zadruhé donutila by ho odstoupit jeho mateřská strana. A když by selhaly první dvě možnosti, tak zatřetí by média vytvořila takový tlak, že by to mělo za následek skutečnou rezignaci. U nás, zdá se, první dvě možnosti nefungují a mediální tlak ve svém farizejství, zvláště u celostátních médií, naprosto selhává.

Bohumil Řeřicha, Lubenec

V letech 1950–52 jsem učiteloval na měšťance v Bohumíně-Pudlově. Byla to škola docela normální, někdy 2002 jsem viděl v novinách, že její ředitelka je navržena na Amose za výchovu Romů. Tak jsem se tam párkrát byl podívat. Po záplavách v r. 1997 obsadili vyplavené domy v okolí bývalých Železáren a drátoven Pudlov Romové, původní „gádžové“ z vesnice dávali pokud možno děti jinam. Ředitelka byla velmi obětavá, ale realistická žena a myslím, že udělala pro místní mladou generaci Romů hodně. Asi takoví lidé by se měli k problematice romské menšiny vyjadřovat spíš než vládní úředníci – pokud ti si takové lidi nenajdou a nevyslechnou je. Takže se omlouvám, nechci do anket oficiálně přispívat. Pokud by Vás tato škola zajímala, Petr Baran (fotobaran@seznam.cz) natočil k jubileu školy (2008?) film, kde je i rozhovor s ředitelkou.

Karel Hudec

Z reakcí na rozhovor Šarlota Filová: Rom má o manželce tradiční představy (RH 12–2011) na www.romea.cz:

Hezký článek, ale velice mě naštvalo v něm obsažené následující tvrzení: „Romové (vzdělanou, emancipovanou ženu) mezi sebe nevezmou. Je pro ně příliš gádžovská.“ Takže pod pojmem „gádžovská“ si mám představit: pracuji, dodržuji zákony, adaptovala jsem se po vzoru svých rodičů k životu v evropské společnosti?

Matěj Špiryt

Opravdu smekám, nezaujatý článek, který potvrzuje můj názor, že problém je v Romech, kteří berou vzdělání jako nedůležité. Pokud svůj přístup nezmění, budou jejich podmínky a uplatnění ve společnosti stále stejné. Znáám pár výjimek, bohužel zrovna ti odešli do zahraničí.

Alena Vyhliďalová

Moc hezky napsané. Kéž by vás bylo víc s tímto přístupem a pohledem na svět! Pak by nebyly takové problémy a měli bychom se všichni dobře.

Petr Vacek, Krupka

Hezký rozhovor s relativně úspěšnou Romkou, která ovšem nevypadá moc jako Romka, nemluví romsky, nemá moc romských přátel a vyhovuje jí neromské prostředí.

Jan Kaleta

Romanôľil

www.rnl.sk

Rómsky nový list

noviny Rómov na Slovensku

Olomoucká pobočka SRNM nespí

OLOMOUC – Letos uskutečnila olomoucká pobočka Společenství Romů na Moravě (SRNM) za podpory oddělení prevence kriminality krajského úřadu řadu akcí. Do všech se snažíme zapojit i rodiče, aby pochopily, že se mají dětem věnovat, hrát si s nimi a vést je ke vzdělání.

Především náš taneční soubor Ternore (Mladí), který čítá 18 dětí, vystoupil při příležitosti Dne Romů, Dne Evropy, na festivalu Romani gili, při pouti na Svatém Kopečku atd.

Našími hlavními akcemi jsou však letní tábory pro děti. Toho letošního v Pěnčíně se účastnilo 19 dětí. Soutěžilo se na něm především o ceny, které dětem poslouží ve škole. Rodiče fandili, hrála nám k tomu

kapela Jiřího Somsiho, zpívala Nicola Šebková. Vytrvalci si mohli opět k večeru špekáček u táboráku. Navštívili nás místostarostka

paní Mullerová a pan Miller, který pomohl vše organizovat a kterému moc děkuji.

Tábor v Pohořanech se uskutečnil od 11. do 17. července za podpory magistrátu Olomouce. Zapojilo se do něj 30 dětí. I tam se soutěžilo, hrály se hry v klubovně, ale hlavně na hřišti, chodili jsme do přírody. Všem účastníkům, kteří nám byli nápocni, díky. Dík i policistům, Ivaně a Romanovi Spurným.

Za vydařený považuju také festival Romani Gili v Olomouci, který se uskutečnil 23. července za podpory Ministerstva kultury. Zpívalo, hrálo a tancovalo na něm asi 250 Romů.

Text a foto: Jiřina Somsiová
Vedoucí pobočky SRNM Olomouc.

Klienti klubu Brána putovali za pokladem Toulavého mnicha

BRNO – Pracovnice Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež DROM již tradičně připravily pro mladé lidi klubu Brána týdenní program v rámci příměstského tábora. Letošní názvev zněl Putování za pokladem Toulavého mnicha.

Pracovnice společně s klienty dobře vědí, že město Brno a jeho blízké okolí je oblíbeným místem, kde pobývají a zjevují se lidem různé tajemné bytosti a pohádkové postavy. Letos tomu nebylo jinak. Tentokrát pracovnice objevily příběh Toulavého mnicha a jeho zlatého pokladu a rozhodly se, že se společně s klienty vydají na pětidenní putování po blízkém okolí. Příměstský tábor pro starší klienty klubu Brána se uskutečnil od 15. do 19. srpna. Celý týden proběhl v duchu hledání části receptu na výrobu kamene mudrců pro Toulavého mnicha. Za vyrobený kámen mudrců Toulavý

mnich přislíbil, že prozradí, kde se nachází jeho zlatý poklad a předá klientům mapu k jeho nalezení.

Sraz klientů a pracovnic klubu Brána nad prvním vzkazem Toulavého mnicha se uskutečnil v pondělí. Toulavý mnich nasměroval výpravu postupně na Obřanský hrad a do Mariánského údolí.

„Další putování bylo dvoudenní, odjeli jsme vlakem do Břeclavi, kde jsme navštívili klienty břeclavské pobočky IQ Roma servis. Společně jsme venku grilovali, koupali se v řece a hráli různé karetní hry. Večer nás pak navštívil Toulavý mnich osobně, v bílém hábitu, a v ruce držel červenou svíci. Vyzval výpravu, aby ho následovala a prošla trasu ze svíček, kterou pro ně Mnich v temném lese připravil. Tuto část putování jsme si všichni velmi užili.“ Upřesnila Martina Kánská, kontaktní pracovnice klubu Brána. Vrcholem tábora byla honba za po-

kladem, kterou klienti našli podle mapy. Samotná výroba kamene mudrců by se neuskutečnila, kdyby spolu klienti nespoupracovali, nedali dohromady recept i „penízky“ na nákup surovin. Klienti prokázali pevnou vůli při plnění záludných úkolů Toulavého mnicha. Během pěti dnů doby trvání příměstského tábora společně s pracovnicemi ušli 26 kilometrů pěšky, naučili se rozdělávat oheň (od hledání dřeva po udržování a hašení ohně), spolupracovali na úkolech ve skupinách, a nebáli se návštěvy nových a neznámých míst. Poklad Toulavého mnicha si právem zasloužili. Otázkou zůstává: Která z nadpřirozených bytostí se v Brně objeví příští rok?

Anna Krchňavá

Pracovnice klubu Brána
(anna.krchnava@seznam.cz).

Martina Kánská

Pracovnice klubu Brána
(martina.kanska@seznam.cz).

Peskere jakhenca: Jak se vidí řečtí Romové svýma očima

Romové patří k věčným tématům fotografů. Pro většinovou společnost je romský život stále exotickým tématem, a fotografové zde často hledají hlavně tradiční kulturu a mystický svět. Právě chybný pohled z vnitra romské komunity přivedl řeckého fotografa Steliose Efsthapoulase na nápad zorganizovat několik fotografických workshopů pro romskou mládež. Materiál vytvořený na těchto workshopech měl otevřít nový pohled na realitu romského života.

Fotografie vytvořili mladí Romové žijící v Athénách. Projekt začal v roce 1999. Během čtyř let se uskutečnily čtyři šestiměsíční kurzy, kterých se zúčastnilo padesát mladých Romů ve věku 18–24 let. Nejnadanější studenti měli na konci projektu možnost pracovat na konkrétních souborech. Pro účely výuky byla zajištěna a vybavena fotografická laboratoř v athénské předměstí Agia Varvara.

Po ukončení projektu vznikl výstup ve formě fotografické výstavy

Young Roma Photographers v počtu šedesáti fotografií umístěných v rámech formátu 55×60 cm. V samotném konceptu výstavy lze najít různá fotografická témata, od dokumentu přes subjektivní portréty až po zátiší či velmi intimní sdělení chápání vlastního světa. Výstava byla prezentována na různých fotografických festivalech v Řecku i v zahraničí (Berlín, Istanbul).

Vedoucí workshopů a tvůrci výstavy Stelios Efsthapoulos a Nikos Panagiotopoulos o projektu říkají: Romové: svět, který si střeží svá tajemství pod rouškou otevřenosti; fascinující a záhadný, plný symbolů a alegorií, které jsou opředeny neoblomnou a hlubokou vnitřní touhou po útěku. Svět, který je většinou z nás zpřístupněn pouze z popisů a vyprávění, díky filmům nebo fotografiím. Ať už příležitostně nebo systematicky, vesele či vážně, ať už z humanitárního podnětu či z jiného, ať už z ideologického a sociálního uvědomění či bez nich, z nejrůznějších pohnutek a s různou

vidinou ohodnocení, fotografové obvykle spěchají do romských osad, jen aby se neprodleně vrátili do svého „normálního“ světa, který je připraven vystavit na odiv a ocenit jejich trofeje.

Hraniční čára byla překročena v momentě, kdy Romové vyšli z fotek a uchopili fotoaparáty do vlastních rukou. Jejich fotografie pak dávají vzniknout zobrazením úplně nového světa. Světa, který zůstával pro diváky zahalen tajemstvím po celá století. Během této doby každý z tvůrců viděl okolní svět z jiné perspektivy. Emoce, spleť situace, radost a smutek, rutina všedního dne, snění, nátlak na uzavřenou komunitu – to vše získalo hmotnou podstatu, která se odrazila ve fotografiích. Lidé, kteří byli až do té doby zvyklí být pouze předmětem fotografování, se najednou stávají fotografy a fotoaparátem sami zobrazují svůj svět.

Výstava těchto snímků v Muzeu romské kultury potrvá do 15. ledna 2012. (red)

Muzeum romské kultury

Bratislavská 67, 602 00 Brno, tel.: 545 571 798, 545 581 206

fax: 545 214 418, gsm: 608 972 782

e-mail: media@rommuz.cz, www.rommuz.cz

MHD: tram. 2, 4, 9, zast. Tkalcovská, tram. 3, 5, 11, zast. Dětská nemocnice

Program na říjen 2011

OTEVÍRACÍ DOBA V NEDĚLI PRODLOUŽENA DO 18⁰⁰ (poslední vstup v 17¹⁵)

Výstavy:

Pod lupou. 20 let Muzea romské kultury

Výstava se pokouší nastínit vývoj jednoho konkrétního muzea. Zároveň ukazuje, kolik různorodých činností a aktivit muzeum během své existence provozovalo a provozuje. Pojďme se tedy společně podívat, co vše se skrývá v tomto složitém organismu, když na něj nahlédneme detailněji, jakoby „pod lupou“.

• 21. 10. – 18. 3. 2012 • Vernisáž 20. 10. od 16.00 hod.

Peskere jakhenca / Svýma očima

Mladá řecká romská fotografie

Fotografická výstava pod záštitou řeckého velvyslanectví v Praze nechává nahlédnout do každodenního světa řeckých Romů. Projekt, uskutečněný v letech 1999–2003, si kladl za cíl seznámit mladé Romy s technikou fotografie. Každý kurz trval šest měsíců a zapojilo se do něj 50 mladých lidí. Tito lidé pak mohli volně tvořit; výstupem celého projektu je výstava, která již procestovala několik zemí světa. V samotném konceptu výstavy lze najít různá fotografická témata, od dokumentu přes subjektivní portréty

až po zátiší či velmi intimní sdělení chápání vlastního světa.

• 9. 9. 2011–15. 1. 2012 •

Stálá expozice:

Příběh Romů (etapa 1939–2005). Na historické ose prezentuje hmotnou i duchovní kulturu Romů.

Akce pro veřejnost:

Slavnostní koncert k 20. výročí MRK

Vystoupí: Monika Bagárová, finalista Česko–Slovenské Superstar, Cimbálová muzika Ivana Gašpara Hrisky, M-Dance, mistři Evropy 2005 ve street-dance, módní přehlídka ze sbírky Muzea romské kultury

• 19. 10. od 19⁰⁰ • Sál Břetislava Bakaly, vstupné 70,–

Přednášky z cyklu Kdo jsou Romové?

Spišští Romové a příroda: Ekologicky ctnostní divoši, lovci a sběrači či...?

Mgr. Vojtěch Pelikán

Akce je součástí festivalu Milujeme stromy (Nadace Partnerství) • 25. 10. od 18⁰⁰ • Fakulta sociálních studií MU, Joštova 10

Kulturní program říjen 2011

Vzdělávací a kulturní centrum

Židovského muzea v Praze – pobočka Brno

tř. Kpt. Jaroše 3, 602 00 Brno, tel.: 544 509 651, tel./fax: 544 509 652

www.jewishmuseum.cz/cz/czvkcbrno.htm, brno@jewishmuseum.cz

úterý 11. 10. v 18 hod.: Návraty? V myšlenkách, v představách, ve snech či v každodennostech života se vracíme zpět do míst zprvu opuštěných. Vzpomínky nás pojí s místem i s lidmi, které milujeme, na kterých nám záleží. A právě představy o návratu byly mnohdy tou jedinou nadějí, vysněnou hvězdičkou, která udržovala na živu vězně koncentračních táborů. Jak si představovaly návrat dvě vězněné děti a jaká byla jejich opětovná existence v místech, odkud byli kdysi násilně vytrženi? Bylo se vůbec ještě kam vracet? O své vzpomínky na místa, odkud byl návrat nežádoucí se podělí **Erika Bezdičková** (1931) a **Pavel Fried** (1930). Besedu moderuje Michal Doležel. *Vstupné 30 Kč.*

populární i v období raného novověku a že se s ní občas setkáváme i dnes? To vše a mnohem více se dozvíte na přednášce **Mgr. Kristýny Kuboňové**. *Vstupné 30 Kč.*

čtvrtek 27. 10. v 18 hod.: Roční cyklus svátků – řád v chaosu. Svátky v židovství odkazují na události z dávné i méně dávné historie. Mají však i souvislost se zemědělským ročním cyklem a s potřebami chrámové i synagogální liturgie a denního života. Ve svátečních zvycích najdeme podobnosti, ale i ostré protiklady. Porozumění jejich provázanosti nám umožní lépe uchopit jejich poselství a čerpat z něj inspiraci a moudrost. Další z cyklu přednášek brněnského rabína **Šlomo Kuchery**. *Vstupné 30 Kč.*

neděle 16. 10. ve 14.30 hod.: Rajská zahrada – dílna pro rodiče s dětmi od 5 let. Pamatujete si, co nesla Karkulka v košíku? Nebo co sbírala Mařenka s Jeničkem v lese? Nepamatujete? Nevadí, protože dnes to bude stejně o něčem jiném... o krásné zahradě, o prvním člověku, o zvláštním stromu, o lstivém zvířeti a porušení zákazu. A máte-li doma Adama či Evu, vezměte je s sebou. Hady však prosíme nebrat! *Vstupné 30 Kč.*

úterý 25. 10. v 18 hod.: Rituální vražda – jeden z nejkontroverznějších protizidovských stereotypů má překvapivě dlouhou tradici, jejíž kořeny sahají až do raného středověku. Jak se tento stereotyp utvářel a kdo je pravděpodobným prapůvodcem myšlenky, že Židé za účelem získání krve mladých křesťanských chlapců a panen provádějí „tajemný“ rituál v předvečer židovského svátku Pesach? Jak je možné, že byla představa rituální vraždy

Sál je přístupný vždy 20 minut před zahájením programu. Pro držitele SeniorPasu sleva na vstupném 10 %. **Změna programu ze závažných důvodů vyhrazena. Doporučujeme proto sledovat aktuální informace na www.jewishmuseum.cz/cz/czvkcbrno.htm.**

Od 6. října až do konce měsíce můžete v sále VKC zhlédnout výstavu nazvanou **U nás byl skutečný židovský život**. Ta zachycuje Židovskou obec v St. Pöltenu a připravil ji Institut pro historii Židů v Rakousku. Součástí výstavy budou též výstavní panely, věnované dvaceti letům partnerství měst Brno a St. Pölten. Výstava se koná ve spolupráci se Židovskou obcí Brno a Statutárním městem Brnem a je přístupná ve dnech programových akcí a po předchozí telefonické domluvě kdykoliv. *Vstup volný.*

**Adresa redakce
Romano hangos
a Společnosti Romů
na Moravě**

**Bratislavská 65a,
Brno 602 00
tel.: 545 246 673
www.srnm.cz**

**číslo účtu:
27-488570217/0100**

PŘEDPLATNÉ ROMANO HANGOS

Příjmení a jméno:	Ulice, číslo domu:
PSC, místo:	Datum narození:
E-mail:	Telefon:
Název a sídlo peněžního ústavu:	Číslo účtu:
Název organizace:	Adresa:
ICO:	DIC:
Počet objednaných výtisků:	Od čísla:
Způsob platby: ☐ hotově ☐ bankovním převodem bez faktury; variabilní symbol: ☐ složenkou ☐ bankovním převodem na fakturu	

Vyplněný formulář zašlete na adresu: Romano hangos, Bratislavská 65a, 602 00 Brno.
Komerční banka Brno-město; číslo účtu: 27-488570217/0100. Cena předplatného na rok 2011 činí 240 Kč.

Pod lupou

20 LET MUZEA ROMSKÉ KULTURY

21. 10. 2011–18. 3. 2012

Vernisáž 20. 10. 2011 od 16:00 hodin
v Muzeu romské kultury

Slavnostní koncert u příležitosti 20 let MRK
19. 10. 2011 od 19:00 / Sál Břetislava Bakaly / Vstupné: 70,- Kč

VYSTOUPÍ:

Monika Bagárová, finalista česko-slovenské superstar

Cimbálová muzika Ivana Gašpara Hrisky

M-Dance, mistři Evropy 2005 ve street-dance

Módní přehlídka ze sbírek Muzea romské kultury

SOUČÁSTÍ VEČERA BUDE TAKÉ:

Udělení Ceny Muzea romské kultury

Křest Bulletinu MRK za rok 2010

